

A

Mönastyr

På Året
Efter CHRISTI BÖR
1734.

Utdruckad och ställd

Ell Söderköpings Meridian,

af

DANIEL MENLÖS,

Acad. Carol. Mathes. Profess. ord.

Hvarjemte föller en esterrättelse, at man,
medelst en ny art af Bistockar, kan förekomma det
Bijen ej svärma bort, jämväl stötta dem så,
at de hvarken pras eller, som vanligt
ster, rökas och dräpas.

SÖDERKÖPING

Tryckt hos Gal. Falds Enka.

Benagnie Låsare.

För 5 Åhr sedan, lät jag, på
min bekostnad, af Trycket ut
gå en liten Tractat, som Herr
Directeuren Mårten Triewald
samman skrifvit, om Bi och de-
ras födelse, hvor vid jämwäl bi-
fogades en ny art af Bi-Stockar,
eller rättare sagt, Bi-Astar,
hvar medelst man icke allenaft
kan förelomma, at Biens, som
ofta ser, swärma bort och förlo-
ras; utan ock, med en gansta stor
låtthet och bequämlighet skattas.
Jag wet wäl, at många, här ne-
dere i Landet, hafwa fått tidning
om ofwanberörde inträttnings;

men om någon begynt fresta den
samma i sielwa märcket, det ha-
de jag så mycket sörre nöje at wa-
ra underrättad om, som jag läng-
tar höra med hwad framgång det
skedt: kan hånda, at mången, se-
dan han tagit lärepennigar, dels
genom oförståndigt och lättifult,
dels ilwilligt tjenstefolks förval-
lande, som giöra alt omdigtigt,
lätit honom sedan fara och hållit
honom för obrukelig; men som jag
sielv warit åssådare, at bemålte
Directeur, på Wetwågs och
Qwarnbacka Bruk, så wäl med
ged framgång, som med mycket
nöje en 4 åhrs tid practicerat den
samma; th kan jag så mycket tryg-
gare

gare wittna om des richtighet och
nytta, som jag der sammastades
både fått inhåmta beskaffenheten
der af och närmare erfara alla nö-
dige omständigheter, som hōra i
acht tagas. Jag har altså thext,
at det ej skulle vara utan nytta,
om jag mangrant gier ytterligare
wid handen denne nyttige inträtt-
ning af Bi-Stockar: Och efter
det skulle falla för widlyftigt, at
hår beskrifwa den samma, så vil
jag visa Låsaren til sielfwa Tra-
etaten, som i Malmö hos Hsver-
Krigz Commissarien Hr. Erasmus
Clefve finnes til ådps; men Mo-
dellerne der af, som hår föriwa-
ras uti Kongl. Academiens Thea-
tro

tro Machinarum skal jag intet un-
derlåta både at opwisa och uttyda,
samt låta här förfärdiga, när jag
der om anmodat warde. Nyttan
af denne inträttning består för-
nämligast der uti. 1. At man ej
behöfwer fruchta, det Bien ge-
nom swärmandet förloras; efter
man genom tildeling af större
rum ej ger dem der til orsak; al-
denstund de aldrig swärma för än
dem felas tillräckelig rum. 2. Slip-
per man hålla folck, som gå på
vackt och taga vara på dem, när
de skola swärma; efter sielfwa
stunden, är ovis. 3. Förekommer
man, at Bien genom swärman-
det ej försprilla bort den bästa ti-
den

den af åhret, på hvilken de børa
dragga Honingen och War; ty
det är bekant, at de, som skola
svärma, under den tiden de laga
sig til, både hindra sig siefwa och
dem, som bli qware, at söka win-
terföddan: nu som svärmandet
ser på den åhrsens tid, då måst
alt står i blomma och Honings-
Daggen ymnigast faller, så ser
man hwad otrolig stada Bien-ta-
ga genom svärmandet. 4. Före-
kommer man ock, at Bien til an-
talet ej bli förswagade, utan ju
långre ju större menighet; de kun-
na altså bättre förswara sig för
Getingar och Middhumblor, som
äro deras Roffoglar, de kunna
äfven

äfven sambla så mycket mehra
War och Honing och til följe der
af tilshynda ågaren desto större
nytta. 5. Undvikter man äfven
små svärmar, hvil'a, som de i
anseende til sitt ringa antal, hwar-
ken hinna föda eller förswara sig,
så bli de ock gemenligen röswarom
med bo och alt tilbehör til bytes;
ja, man hindrar äfven sen-svär-
mar, det äro sådane, som uti Julii
och August. Månader söka sig an-
nor boning, hvilka ofelbart må-
ste dö dels af hunger dels af cold,
så framt man ej föder dem; efter
de, i anseende der til, at Honing
och War den tiden mindre wan-
kar, ej hinna sambla tillräcklig
B föda

föda och husrum innan földen
kommer. 6. Förrättar man statt-
ningen så behändigt, at alden-
stund de sielfwa ej det ringasie
westader af, så bli de ej heller til
det minsta oroade och rubbade:
och undfyr altså det sättet, som
somblige betiera sig af vid statt-
ningen, at de röka dem, eller, som
wärre är, så dem ihål, hvor
af Honingen får både en osmak
och mehra uppväcker wämjelse än
lystnad. Widare, som denne in-
rätnings lemnar vid stattningen
hela deras boning så orubbad,
som den är opbygd; ty kan man
genom en lindrig wärma komma
Honingen at flyta utur War-
korne

korne så ren och skird, som han af
naturen är, och således undvika,
at han med War blir opfyld och
bebländad. 7. Kan man heel be-
gwänt hafwa denne art af Bi-
Stockar sluten innom låås och
nyckel, samt altså, antingen be-
taga handklädigt folck at tilfoga
dem någon skada, eller förhindra
wanartiga menniskor, at tulla
och statta dem. Den som åfwem
åstundar, kan hysså fina Bien uti
des egen Sofwe-Cammar, utan
at de skola kunna komma in uti
rummet och de sammastådes fly-
ga omkriag, hwilket är rått ndjs-
amt; ty förutan det, at bemål-
te Bi-Astar giöra der utinnan ett
wackert

wackert anseende, så kan man dock
vara åspådare af alt hwad som
Bien taga sig före uti Aſſen. Om
den bewågne Låſaren gunſtigt ut-
tyder detta, ſkal jag nästa Åhret
ge honom wid handen, på hwad
ſätt han ſkal kunna spara
Wed och Bränne.

Om Förmörkelserna.

I detta Åhr blir ingen Förmör-
kelse synlig hwarken i Solen
eller Månan innom Sveriges
Gränbor.

